

16.

GEORGE GANTCHEV
proti BULHARSKU

rozhodnutie
Európskej komisie pre ľudské práva
z 25. novembra 1996

(Na preklad sa použilo rozhodnutie Komisie,
uverejnené v publikácii Európskej komisie pre ľudské práva
„DÉCISIONS ET RAPPORTS“, č. 87-B, Štrasburg, december 1996)

CHARAKTERISTIKA ŠŤAŽNOSTI

Sťažovateľ bol v januári 1995 zvolený za poslanca bulharského parlamentu. V marci tohto istého roka podal generálny prokurátor na Ústavný súd návrh, aby bol ukončený poslanecký mandát sťažovateľa, pretože sťažovateľ mal v čase svojho zvolenia za poslanca dvojité štátne občianstvo.

Podľa bulharskej Ústavy môže byť totiž za poslanca zvolený len ten bulharský štátny občan, ktorý nemá iné štátne občianstvo. Ústavný súd prijal návrh generálneho prokurátora na konanie a po posúdení prípadu poslanecký mandát sťažovateľa ukončil.

Sťažovateľ podal sťažnosť Európskej komisii pre ľudské práva. Hoci nemamietal porušenie žiadneho konkrétneho ustanovenia Dohovoru, tvrdil, že Ústavný súd nesprávne rozhodol, že v čase zvolenia do parlamentu mal dvojité štátne občianstvo. Okrem toho uviedol, že Ústavný súd bol zaujatý a že ukončenie jeho poslaneckého mandátu bolo motivované politickými dôvodmi.

Komisia posúdila sťažnosť podľa článku 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru, ktorý zaručuje právo každého jednotlivca kandidovať vo voľbách a po zvolení vykonávať svoj poslanecký mandát.

NAJVÝZNAMNEJŠIE PRÁVNE VETY

Článok 3 Protokolu č. 1

1. Každý volebný systém sa musí na účely aplikácie článku 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru ohodnotiť vo svetle politického vývoja krajiny, a preto detaily neprijateľné v rámci jedného systému môžu byť opodstatnené v rámci druhého systému.
2. Článok 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru zaručuje právo každého jednotlivca kandidovať vo voľbách a keď je zvolený, vykonávať svoj mandát. Nejde o absolútne právo. Článok 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru v zásade nebráni štátom, aby toto právo podmienili vo svojich vnútroštátnych

právnych poriadkoch. V tejto veci majú štáty široký rozsah voľnej úvahy, orgánom Dohovoru však prislúcha, aby s konečnou platnosťou rozhodli o zachovávaní požiadaviek Dohovoru. Potrebujú sa presvedčiť, či uvedené podmienky neobmedzujú práva, o ktoré ide, do takej miery, že by ich porušovali v ich samotnej podstate a že by ich zbavovali ich účinnosti, či sledujú legitímny cieľ a či sa použité prostriedky nejavia ako neprimerané.

3. Sťažovateľ nespochybňuje ústavné pravidlo, podľa ktorého osoba, ktorá má dvojité štátne občianstvo, nemôže byť zvolená za poslanca. Sťažuje sa len na to, že Ústavný súd údajne nesprávne a zaujato posúdil príslušné skutkové a právne otázky. Za týchto okolností je Komisia povolaná iba posúdiť, či spôsob, ktorým Ústavný súd ukončil sťažovateľov poslanecký mandát, bol svojvoľný alebo zneužívajúci alebo či inak zasiahol do samotnej podstaty sťažovateľovho práva kandidovať vo voľbách a po zvolení vykonávať svoj mandát.

Článok 19 Dohovoru

1. Podľa článku 19 Dohovoru je jedinou úlohou Komisie zabezpečiť dodržiavanie záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru pre zmluvné strany. Komisia nie je kompetentná posudzovať sťažnosť týkajúcu sa skutkových alebo právnych omylov, ktorých sa údajne dopustili vnútroštátne súdy, iba ak by tieto omyly podľa nej, mohli mať za následok zásah do práv a slobôd zaručených Dohovorom.
2. Podstatná otázka akou je napr. otázka aplikovateľnosti niektorého z ustanovení Dohovoru, sa musí posúdiť nezávisle od postoja žalovaného štátu. Komisia preto nemôže vziať do úvahy, dokonca ani v štádiu prijateľnosti, tvrdenie žalovaného štátu, podľa ktorého inkriminované fakty zakladajú porušenie Dohovoru, bez toho, aby prípad nezávisle posúdila.

Kompetencia *ratione materiae*:

Dohovor neposkytuje procedurálne záruky ako také v konaniach týkajúcich sa určenia voliteľnosti do funkcie poslanca.

REQUÊTE N° 28858/95

GEORGE GANTCHEV c/BULGARIE

DÉCISION du 25 novembre 1996 sur la recevabilité de la requête
(version raccourcie)

...

EN FAIT

Le requérant, ressortissant bulgare né en 1939, est domicilié à Sofia. Dirigeant d'un parti politique, le Business Block bulgare (*Български Бизнес Блок*), il fut élu député au Parlement à partir de janvier 1995. La présente requête porte sur l'interruption, en avril 1995, de son mandat de député.

A. CIRCONSTANCES PARTICULIÈRES DE L'AFFAIRE

Les faits de la cause, tels qu'ils ont été exposés par les parties, peuvent se résumer comme suit.

Le requérant, né en Bulgarie, est citoyen bulgare de naissance. Il passa un certain nombre d'années aux Etats-Unis et acquit la nationalité américaine par naturalisation.

En janvier 1991, le tribunal régional de Sofia (*Софийски Градски Съд*) homologua le Business Block bulgare en tant que parti politique. Le requé-

SŤAŽNOSŤ č. 28858/95

GEORGE GANTCHEV *proti* BULHARSKU

ROZHODNUTIE z 25. novembra 1996 o prijateľnosti sťažnosti
(krátené)

...

K FAKTOM

Sťažovateľ, bulharský štátny príslušník, sa narodil v roku 1939 a býva v Sofii. Ako vedúci predstaviteľ politickej strany Bulharský obchodný blok (*Български Бизнес Блок*) bol od januára 1995 zvolený za poslanca parlamentu. Táto sťažnosť sa týka ukončenia jeho poslaneckého mandátu v apríli 1995.

A. OSOBITNÉ OKOLNOSTI SPORU

Fakty prípadu, tak ako ich strany uviedli, možno zhrnúť takto:

Sťažovateľ sa narodil v Bulharsku a od narodenia je bulharským občanom. Niekoľko rokov prežil v Spojených štátoch amerických a naturalizáciou nadobudol americké štátne občianstvo.

V januári 1991 mestský súd v Sofii (*Софийски Градски Съд*) zaregistroval Bulharský obchodný blok ako politickú stranu. Sťažovateľa zvolili za jej

rant en fut élu président. Fin 1991, il fit enregistrer sa candidature à la présidence de la Bulgarie. Au premier tour de l'élection, il obtint 17% des voix, score qui ne lui permit pas de se présenter au second tour.

Le 12 novembre 1994, le requérant demanda à être enregistré dans la circonscription électorale de Varna (*Варненски избирателен район*) comme candidat aux élections législatives de décembre 1994. Le même jour, il présenta une déclaration selon laquelle il répondait aux conditions légales d'éligibilité énoncées notamment à l'article 65 par. 1 de la Constitution, qui dispose que seuls les citoyens bulgares n'ayant pas de deuxième nationalité sont éligibles (voir ci-après, *Droit interne pertinent*).

Le 15 novembre 1994, la candidature du requérant fut enregistrée.

Après les élections, le 27 décembre 1994, la commission électorale centrale (*Централна Избирателна Комисия*) déclara que le requérant avait été élu député dans la circonscription de Varna.

Le 12 janvier 1995, le requérant prêta serment en qualité de député.

Le 2 mars 1995, le procureur général (*Главен Прокурор*) saisit la Cour constitutionnelle (*Конституционен Съд*), demandant à ce qu'il soit mis fin au mandat de député du requérant, au motif qu'il avait la double nationalité au moment de son élection. Le 8 mars 1995, la Cour constitutionnelle accepta de retenir l'affaire, en donna connaissance au requérant, au Parlement et au groupe parlementaire du Business Block bulgare et les invita à soumettre des observations.

La cour reçut et accepta des observations écrites du requérant et de son avocat, du groupe parlementaire du Business Block bulgare, de la commission d'éthique parlementaire (*Комисия по парламентарна етика*) et de la commission parlementaire sur les droits de l'homme et les religions (*Комисия по правата на човека и вероизповеданията*).

La cour admit également comme éléments de preuve quatre lettres de l'ambassadeur des Etats-Unis à Sofia.

La première lettre, envoyée le 31 janvier 1995 en réponse à la demande du procureur général, précisait notamment:

„En réponse à votre courrier de ce jour concernant la nationalité de M. George Gantchev, je suis habilité à vous informer que celui-ci est citoyen des Etats-Unis d'Amérique.”

Le 6 février 1995, dans une deuxième lettre adressée au procureur, l'ambassadeur déclara qu'à la demande du requérant, les autorités américaines examinaient si le requérant avait perdu sa nationalité américaine du fait de l'enregistrement de sa candidature aux élections bulgares de décembre 1994.

Une troisième lettre, datée du 1er mars 1995 et de nouveau adressée au procureur, énonçait notamment:

predsedu. Koncom roku 1991 si dal sťažovateľ zaregistrovať svoju kandidatúru na úrad bulharského prezidenta. V prvom kole volieb získal 17 % hlasov, skóre, ktoré mu neumožnilo kandidovať v druhom kole.

Dňa 12. novembra 1994 sťažovateľ požiadal o registráciu vo volebnom obvode Varna (*Варненски избирателен район*) ako kandidát do parlamentných volieb v decembri 1994. V ten istý deň predložil vyhlásenie, podľa ktorého spĺňal zákonné podmienky na zvolenie uvedené najmä v článku 65 ods. 1 Ústavy, ktorý ustanovuje, že pasívne volebné právo majú jedine bulharskí občania, ktorí nemajú druhé štátne občianstvo (pozri ďalej, *Príslušné vnútorné právo*).

Dňa 15. novembra 1994 bola kandidatúra sťažovateľa zaregistrovaná.

Po voľbách, 27. decembra 1994, Ústredná volebná komisia (*Централна Избирателна Комисия*) oznámila, že sťažovateľ bol zvolený za poslanca za obvod Varna.

Dňa 12. januára 1995 sťažovateľ zložil poslanecký sľub.

Dňa 2. marca 1995 sa generálny prokurátor (*Главен Прокурор*) obrátil na Ústavný súd (*Конституционен Съд*) so žiadosťou, aby bol ukončený poslanecký mandát sťažovateľa z dôvodu, že sťažovateľ mal v čase svojho zvolenia dvojité štátne občianstvo. Dňa 8. marca 1995 Ústavný súd vec prijal, upovedomil o tom sťažovateľa, parlament a poslanecký klub Bulharského obchodného bloku a vyzval ich, aby predložili pripomienky.

Súd prijal a akceptoval písomné pripomienky sťažovateľa a jeho advokáta, poslaneckého klubu Bulharského obchodného bloku, komisie pre parlamentnú etiku (*Комисия по парламентарна етика*) a parlamentnej komisie pre ľudské práva a náboženstvá (*Комисия по правата на човека и вероизповеданията*).

Súd zároveň pripustil ako dôkazné prostriedky aj štyri listy veľvyslanca Spojených štátov amerických v Sofii.

Prvý list, ktorý bol odoslaný 31. januára 1995 ako odpoveď na žiadosť generálneho prokurátora, najmä uvádzal:

„V odpovedi na Váš list z tohto dňa týkajúci sa štátneho občianstva p. Georgea Gantcheva som splnomocnený Vás informovať, že p. George Gantchev je občanom Spojených štátov amerických.”

Dňa 6. februára 1995, v druhom liste adresovanom prokurátorovi, veľvyslanec oznámil, že na žiadosť sťažovateľa americké úrady skúmajú, či sťažovateľ stratil svoje americké štátne občianstvo v dôsledku registrácie svojej kandidatúry do bulharských parlamentných volieb v decembri 1994.

Tretí list z 1. marca 1995, opäť adresovaný prokurátorovi, uvádzal najmä:

“(...) le Gouvernement des Etats-Unis a conclu que [le requérant] n’est pas un ressortissant américain. Un document en attestant a été délivré [au requérant].”

Dans la quatrième lettre, adressée le 27 mars 1995 à la Cour constitutionnelle en réponse à sa demande d’informations concernant la date et les motifs de la perte de nationalité du requérant, l’ambassadeur des Etats-Unis précisa que le contenu des trois lettres précédentes était juste au moment de leur rédaction.

La cour demanda alors au requérant de présenter le document, mentionné dans la lettre de l’ambassadeur du 1er mars 1995, qui lui avait été délivré par les autorités américaines. Le requérant refusa de s’exécuter.

Le 13 avril 1995, la Cour constitutionnelle rendit son arrêt. Elle constata que le requérant, au moment de l’enregistrement de sa candidature et au moment de son élection, ne répondait pas aux conditions légales d’éligibilité énoncées à l’article 65 par. 1 de la Constitution. Par ce motif, la cour mit fin au mandat de député du requérant.

La cour releva que le requérant avait obtenu la nationalité américaine par naturalisation, ce qui n’était pas contesté. Il s’agissait donc d’examiner si l’intéressé avait perdu sa nationalité avant son élection au Parlement.

Le requérant invoqua trois arguments séparés qui, selon lui, démontraient qu’il avait perdu la nationalité américaine.

Il prétendit d’abord avoir renoncé à sa deuxième nationalité dans une déclaration écrite adressée au consulat des Etats-Unis à Sofia. Apparemment, le requérant ne précisa pas la date de sa déclaration et ne présenta aucune preuve à cet égard. La cour estima qu’une telle déclaration n’avait pu être faite qu’après le 31 janvier 1995 et qu’elle ne présentait donc aucun intérêt pour l’examen de l’éligibilité du requérant en décembre 1994. Elle s’appuya à cet égard sur le contenu des quatre lettres de l’ambassadeur des Etats-Unis ainsi que sur le refus du requérant de présenter le document que lui avaient remis les autorités américaines et que l’ambassadeur avait mentionné dans son courrier du 1er mars 1995.

Le requérant affirma en outre que le simple fait de demander l’enregistrement de sa candidature aux élections législatives bulgares lui avait fait perdre sa deuxième nationalité en novembre 1994. Il invoqua l’article 349 par. 4 de la loi américaine sur l’immigration et la nationalité, qui énonce notamment qu’*“une personne (...) perd sa nationalité américaine (...) si, ayant l’intention de renoncer à cette nationalité (...) elle accepte ou accomplit (...) volontairement (...) les devoirs d’une charge, d’un poste ou d’un emploi au service d’un Etat étranger (...)”*.

Par ailleurs, le requérant fit valoir qu’il avait perdu sa nationalité américaine en vertu des dispositions du Traité sur la naturalisation conclu entre la Bulgarie et les Etats-Unis en 1923. En effet, conformément à l’article III du Traité, un ressortissant d’un des deux pays, naturalisé dans l’autre,

„...vláda Spojených štátov amerických dospela k záveru, že (sťažovateľ) nie je americký štátny príslušník. Dokument, ktorý to potvrdzuje, bol vydaný (sťažovateľovi).“

Vo štvrtom liste adresovanom Ústavnému súdu 27. marca 1995 ako odpoveď na jeho žiadosť o informáciu týkajúcu sa dátumu a dôvodov straty sťažovateľovho štátneho občianstva veľvyslanec Spojených štátov amerických upresnil, že obsah troch predchádzajúcich listov bol v čase ich napísania správny.

Súd potom požiadal sťažovateľa, aby predložil dokument uvedený v liste veľvyslanca z 1. marca 1995, ktorý mu vydali americké úrady. Sťažovateľ to odmietol urobiť.

Dňa 13. apríla 1995 Ústavný súd vyniesol rozsudok. Konštatoval, že sťažovateľ v čase zaregistrovania jeho kandidatúry a v čase jeho zvolenia nespĺňal zákonné podmienky na zvolenie uvedené v článku 65 ods. 1 Ústavy. Z tohto dôvodu Ústavný súd ukončil poslanecký mandát sťažovateľa.

Súd poznamenal, že sťažovateľ nadobudol americké štátne občianstvo naturalizáciou, čo nebolo sporné. Bolo teda potrebné preskúmať, či sťažovateľ stratil štátne občianstvo pred jeho zvolením do parlamentu.

Sťažovateľ sa dovoľával troch rozdielnych argumentov, ktoré podľa neho dokazovali, že stratil americké štátne občianstvo.

Najprv tvrdil, že sa svojho druhého štátneho občianstva vzdal v písomnom vyhlásení adresovanom konzulátu Spojených štátov amerických v Sofii. Podľa všetkého sťažovateľ neupresnil dátum svojho vyhlásenia a v tejto veci nepredložil žiadny dôkaz. Súd sa domnieval, že takéto vyhlásenie mohlo byť urobené až po 31. januári 1995 a preto nebolo vôbec dôležité pri posúdení voliteľnosti sťažovateľa v decembri 1994. Súd sa v tomto smere opieral o obsah štyroch listov veľvyslanca Spojených štátov amerických, ako aj o odmietnutie sťažovateľa predložiť dokument, ktorý mu vydali americké úrady a o ktorom sa veľvyslanec zmienil vo svojom liste z 1. marca 1995.

Okrem toho sťažovateľ tvrdil, že už samotná skutočnosť, že požiadal o zaregistrovanie svojej kandidatúry v bulharských parlamentných voľbách, spôsobila, že svoje druhé štátne občianstvo stratil v novembri 1994. Dovoľával sa článku 349 ods. 4 amerického zákona o imigrácii a štátnom občianstve, ktorý najmä uvádza, že *„osoba... stratí svoje americké štátne občianstvo... ak s úmyslom vzdať sa tohto štátneho občianstva... prijme alebo vykonáva... dobrovoľne... povinnosti vyplývajúce z úradu, postavenia alebo zamestnania v službe cudzieho štátu...“*.

Ďalej sťažovateľ presadzoval, že svoje americké štátne občianstvo stratil podľa ustanovení Zmluvy o naturalizácii, uzatvorenej medzi Bulharskom a Spojenými štátmi americkými v roku 1923. V súlade s článkom III Zmluvy sa totiž na štátneho príslušníka jednej z týchto dvoch krajín naturalizova-

devait “être considéré comme ayant renoncé à sa naturalisation” s’il établissait de nouveau son domicile dans son pays d’origine sans intention de retourner dans le pays dans lequel il avait été naturalisé. Conformément à cette même disposition, “l’intention de ne pas retourner dans ce pays [pouvait] être considérée comme établie lorsqu’une personne naturalisée dans un pays a[vait] résidé plus de deux ans dans l’autre pays”.

La cour rejeta ces arguments, déclarant que le requérant ne pouvait perdre sa nationalité américaine que si certaines conditions de fond, prévues par la loi, étaient satisfaites, et qu’un acte en attestant était délivré par l’autorité américaine compétente selon les voies légales pertinentes. Un tel acte n’ayant été délivré qu’après le 31 janvier 1995, le requérant était donc ressortissant des Etats-Unis au moment de son élection au Parlement.

Dans une opinion dissidente, le juge Todorov déclara notamment qu’il était contestable que la cour pût se fonder sur les lettres de l’ambassadeur des Etats-Unis, et que la perte de nationalité du fait de la loi en raison de l’accomplissement de certains actes, telle que prévue par la loi américaine sur l’immigration et la nationalité et le Traité sur la naturalisation entre la Bulgarie et les Etats-Unis, était possible et aurait dû être prise en considération.

A une date non précisée, le parquet ouvrit d’office une enquête préliminaire contre le requérant, soupçonné d’infraction à l’article 313 du Code pénal (*Наказателен Кодекс*) pour avoir sciemment fait une fausse déclaration lors de l’enregistrement de sa candidature en novembre 1994. Le 30 mai 1995, le procureur de Varna (*Варненски районен прокурор*) classa l’affaire, considérant que le requérant avait perdu sa nationalité américaine du fait de la loi, en vertu des dispositions du droit américain pertinent et du Traité sur la naturalisation entre la Bulgarie et les Etats-Unis. La mauvaise foi n’avait de toute façon pas été établie.

B. DROIT INTERNE PERTINENT

Les passages pertinents des dispositions applicables de la Constitution bulgare de 1991 se lisent ainsi:

Article 65

“1. Peut être élu député tout citoyen bulgare n’ayant pas d’autre nationalité (...)”

ného v druhej krajine malo „hladiet, akoby sa svojej naturalizácie vzdal“, ak sa znovu usadil vo svojom domovskom štáte bez úmyslu vrátiť sa do krajiny, v ktorej bol naturalizovaný. Podľa tohto istého ustanovenia „úmysel nevrátiť sa do tejto krajiny sa (mohol považovať) považoval za preukázaný, ak osoba naturalizovaná v krajine býva(la) viac ako dva roky v druhej krajine“ (t. j. vo svojom domovskom štáte).

Súd odmietol tieto argumenty a vyhlásil, že sťažovateľ mohol stratiť svoje americké štátne občianstvo, len ak boli splnené určité hmotnoprávne podmienky uvedené v zákone a len ak kompetentné americké úrady vydali podľa príslušného právneho postupu dokument, ktorý to potvrdzoval. Keďže takýto dokument bol vydaný až po 31. januári 1995, sťažovateľ teda bol v čase jeho zvolenia do parlamentu štátnym príslušníkom Spojených štátov amerických.

Súdca Todorov v nesúhlasnom názore najmä vyhlásil, že je sporné, či sa súd mohol opierať o listy veľvyslanca Spojených štátov amerických a že strata štátneho občianstva *ex lege* v dôsledku uskutočnenia určitých úkonov, tak ako to uvádza americký zákon o imigrácii a štátnom občianstve a Zmluva o naturalizácii medzi Bulharskom a Spojenými štátmi americkými, bola možná a mala sa vziať do úvahy.

V neupresnenom čase začala prokuratúra *ex offio* predbežné vyšetrovanie proti sťažovateľovi podozrivému z porušenia článku 313 Trestného zákona (*Наказателен Кодекс*), pretože vedome urobil nepravdivé vyhlásenie v čase registrácie svojej kandidatúry v novembri 1994. Dňa 30. mája 1995 prokurátor vo Varne (*Варненски районен прокурор*) odložil vec vzhľadom na to, že sťažovateľ stratil americké štátne občianstvo *ex lege* podľa ustanovení príslušného amerického práva a Zmluvy o naturalizácii medzi Bulharskom a Spojenými štátmi americkými. Zlý úmysel sa v žiadnom prípade nepreukázal.

B. PRÍSLUŠNÉ VNÚTROŠTÁTNE PRÁVO

Príslušné časti ustanovení bulharskej Ústavy z roku 1991 aplikované na tento prípad znejú takto:

Článok 65

„1. Za poslanca môže byť zvolený každý bulharský občan, ktorý nemá iné štátne občianstvo...“

Article 72

„1. Le mandat de député cesse avant terme dans les cas suivants:
(...)

3) constatation d'inéligibilité ou d'interdiction ;

2. (...) la décision est prise (...) dans les cas prévus au point 3, par la Cour constitutionnelle.”

Article 150

„1. La Cour constitutionnelle peut être saisie par (...) le procureur général.”

GRIEFS

Le requérant se plaint que la Cour constitutionnelle a indûment décidé qu'il avait toujours la nationalité américaine au moment de son élection au Parlement. Il prétend avoir perdu la nationalité américaine avant les élections. En outre, la cour s'est montrée partiale et l'interruption de son mandat de député qui s'en est suivie était une mesure motivée par des raisons politiques.

Le requérant prétend avoir perdu la nationalité américaine dès 1992, lorsqu'il a présenté sa candidature à l'élection présidentielle bulgare. De plus, il utilise son passeport bulgare dans ses voyages à l'étranger. Par ailleurs, le juge Todorov de la Cour constitutionnelle, qui est un éminent professeur bulgare de droit international, a estimé que le requérant avait perdu la nationalité américaine. Cet avis est partagé par un autre professeur de droit international, qui a travaillé à l'Organisation des Nations Unies ; il est également défendu dans les observations présentées à la cour par deux commissions parlementaires et par le Business Block bulgare; enfin, il a reçu l'appui du procureur de Varna.

Le requérant a demandé à la Commission de l'innocenter des dénonciations calomnieuses dont il a fait l'objet et de l'aider à obtenir la réintégration dans ses fonctions de député, auxquelles il a accédé par un vote démocratique.

Le requérant n'invoque aucune disposition particulière de la Convention.

Článok 72

„1. Mandát poslanca zaniká predčasne (t. j. pred uplynutím funkčného obdobia) v nasledujúcich prípadoch:

...

3) konštatovaním nezvoliteľnosti alebo nezlučiteľnosti.

2. ...v prípadoch uvedených v bode 3... rozhoduje Ústavný súd.“

Článok 150

„1. Na Ústavný súd sa môže obrátiť... generálny prokurátor.“

DÔVODY SŤAŽNOSTI

Sťažovateľ sa sťažuje, že Ústavný súd nesprávne rozhodol, že v čase svojho zvolenia do parlamentu mal stále americké štátne občianstvo. Tvrdí, že americké štátne občianstvo stratil pred voľbami. Okrem toho súd bol zaujatý a ukončenie jeho poslaneckého mandátu, ktoré z toho vyplývalo, bolo opatrením motivovaným politickými dôvodmi.

Sťažovateľ tvrdí, že americké štátne občianstvo stratil už v roku 1992, keď kandidoval v bulharských prezidentských voľbách. Navyše pri svojich cestách do cudziny používa svoj bulharský cestovný pas. Okrem toho sudca Ústavného súdu Todorov, ktorý je eminentný bulharský profesor medzinárodného práva, sa domnieval, že sťažovateľ stratil americké štátne občianstvo. Rovnaký názor má tiež ďalší profesor medzinárodného práva, ktorý pracoval v Organizácii Spojených národov; v pripomienkach predložených súdu ho takisto zastávajú obe parlamentné komisie a Bulharský obchodný blok; nakoniec ho podporil aj prokurátor vo Varne.

Sťažovateľ žiadal Komisiu, aby ho zbavila krivého obvinenia a aby mu pomohla dosiahnuť opätovné uvedenie do funkcie poslanca, do ktorej sa dostal demokratickým hlasovaním.

Sťažovateľ sa nedovoľáva žiadneho osobitného ustanovenia Dohovoru.

PROCÉDURE DEVANT LA COMMISSION

La requête a été introduite le 26 septembre 1995 et enregistrée le 5 octobre 1995.

Le 26 février 1996, la Commission a décidé de donner connaissance de la requête au Gouvernement mis en cause.

Le Gouvernement a présenté des observations par écrit le 29 mai 1996, après prorogation du délai imparti à cet effet. Le 5 juin 1996, copie des observations du Gouvernement a été adressée au requérant, qui a été invité à soumettre à la Commission avant le 10 juillet 1996 toute observation dont il souhaitait faire état. Le requérant n'a pas répondu dans le délai imparti et n'a pas demandé de prorogation. Par courrier du 28 août 1996, le requérant a été informé de la disposition de l'article 30 par.1 a) de la Convention. Le 25 septembre 1996, il a accusé réception de la lettre du Secrétariat du 28 août 1996 et a déclaré avoir répondu aux observations du Gouvernement à une date non précisée, sa réponse n'ayant apparemment pas été reçue par la Commission. Le courrier du requérant du 25 septembre 1996 contenait également sa réponse aux observations du Gouvernement.

EN DROIT

Le requérant se plaint que la Cour constitutionnelle a indûment décidé de la question de son éligibilité aux fonctions de député. Il prétend que la cour s'est montrée partielle et que l'interruption de son mandat de député était motivée par des raisons politiques.

La Commission a examiné les griefs du requérant sur le terrain de l'article 3 du Protocole n° 1 à la Convention, ainsi libellé:

“Les Hautes Parties contractantes s'engagent à organiser, à des intervalles raisonnables, des élections libres au scrutin secret, dans les conditions qui assurent la libre expression de l'opinion du peuple sur le choix du corps législatif.”

Selon le Gouvernement, le requérant a satisfait aux exigences des articles 26 et 27 de la Convention. Il soutient également que la décision de la Cour constitutionnelle dans l'affaire en cause porte gravement atteinte aux droits du requérant ainsi qu'au pouvoir souverain de l'électorat qui l'a élu député, et qu'elle a nui au prestige de son parti politique.

Invoquant l'arrêt Mathieu-Mohin et Clerfayt c. Belgique du 2 mars 1987 (Cour eur. D.H., série A n° 113) et la pratique de la Commission, le

KONANIE PRED KOMISIOU

Sťažnosť bola podaná 26. septembra 1995 a zaregistrovaná 5. októbra 1995.

Dňa 26. februára 1996 Komisia rozhodla, že o sťažnosti upovedomí žalovanú vládu.

Vláda predložila svoje pripomienky písomne 29. mája 1996 po tom, čo jej bola na tento účel predĺžená stanovená lehota. Dňa 5. júna 1996 bola kópia pripomienok vlády adresovaná sťažovateľovi, ktorý bol vyzvaný, aby pred 10. júlom 1996 predložil Komisii akékoľvek pripomienky, ktoré sa majú podľa jeho želania vziať do úvahy. Sťažovateľ neodpovedal v stanovenej lehote a nepožiadaval o jej predĺženie. Sťažovateľ bol listom z 28. augusta 1996 informovaný o ustanovení článku 30 ods. 1 písm. a) Dohovoru. Dňa 25. septembra 1996 potvrdil príjem listu zo sekretariátu z 28. augusta 1996 a oznámil, že na pripomienky vlády odpovedal v neupresnenom čase a že Komisia jeho odpoveď pravdepodobne nedostala. List sťažovateľa z 25. septembra 1996 obsahoval okrem iného jeho odpoveď na pripomienky vlády.

PRÁVO

Sťažovateľ sa sťažuje, že Ústavný súd nesprávne rozhodol o otázke jeho zvoliteľnosti do poslaneckej funkcie. Tvrdí, že Ústavný súd bol zaujatý a že ukončenie jeho poslaneckého mandátu bolo motivované politickými dôvodmi.

Komisia posúdila dôvody sťažovateľovej sťažnosti v zmysle článku 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru, ktorý znie takto:

„Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú konať v rozumných intervaloch slobodné voľby s tajným hlasovaním za podmienok, ktoré zabezpečia slobodné vyjadrenie názorov ľudu pri voľbe zákonodarného zboru.“

Podľa vlády sťažovateľ splnil požiadavky článkov 26 a 27 Dohovoru. Vláda tiež tvrdí, že rozhodnutie Ústavného súdu v uvedenej veci vážne zasahuje do práv sťažovateľa, ako aj zvrchovanej moci voličov, ktorí ho zvolili za poslanca, a že poškodilo prestíž jeho politickej strany.

Dovolávajúc sa rozsudku vo veci Mathieu-Mohin a Clerfayt proti Belgicku z 2. marca 1987 (Európsky súd pre ľudské práva, Série A, č. 113) a praxe

Gouvernement déclare que les griefs du requérant se situent dans le champ d'application de l'article 3 du Protocole n° 1 à la Convention, puisque cette disposition s'étend à la question de l'éligibilité au Parlement. Dans le même temps, le Gouvernement observe que le requérant ne conteste pas la règle constitutionnelle selon laquelle un citoyen qui a la double nationalité ne peut être élu député. Ses griefs portent seulement sur les modalités de l'examen par la Cour constitutionnelle des questions de fait et de droit quant à sa double nationalité et sur le préjudice que la décision de la cour lui a fait subir.

Le Gouvernement estime que la décision de la Cour constitutionnelle est mal fondée et ne repose pas sur une argumentation solide, comme l'a indiqué le juge Todorov dans son opinion dissidente. Ainsi, s'il n'est pas contesté que le fait d'avoir la double nationalité rend un candidat inéligible, il reste à savoir, selon le Gouvernement, s'il doit être mis fin au mandat d'un député ayant la double nationalité ou s'il faut seulement contraindre l'élus à renoncer à sa deuxième nationalité.

De plus, le Gouvernement note que le requérant a fait homologuer un parti politique en Bulgarie, s'est présenté à l'élection présidentielle en 1992, obtenant 17% des suffrages au premier tour, et a fait enregistrer sa candidature aux élections législatives de 1994. Pour le Gouvernement, ces faits montrent clairement que le requérant n'avait nullement l'intention de retourner aux Etats-Unis, et qu'il avait donc perdu sa nationalité américaine avant les élections de 1994, en application des dispositions du Traité sur la naturalisation conclu entre la Bulgarie et les Etats-Unis. La Cour constitutionnelle aurait mal évalué la question, à la différence du juge Todorov qui, dans son opinion dissidente, l'aurait correctement appréciée.

En outre, la Cour constitutionnelle aurait indûment rejeté les arguments du requérant fondés sur les dispositions de la loi américaine sur l'immigration et la nationalité.

Le requérant répond que les observations du Gouvernement prouvent que la décision de la Cour constitutionnelle dans son affaire était dénuée de base légale.

La Commission rappelle que selon l'article 19 de la Convention, elle a pour seule tâche d'assurer le respect des engagements résultant de la Convention pour les Parties contractantes. Elle n'est, en particulier, pas compétente pour examiner une requête relative à des erreurs de fait ou de droit prétendument commises par une juridiction interne, sauf si et dans la mesure où ces erreurs lui semblent susceptibles d'avoir entraîné une atteinte aux droits et libertés garantis par la Convention (N° 10000/82, déc. 4.7.83, D.R. 33, pp. 247, 266).

L'article 3 du Protocole n° 1 garantit le droit de tout individu de se porter candidat aux élections et, une fois élu, d'exercer son mandat (N° 10316/83, déc. 7.3.84, D.R. 37, pp.129,138).

Komisie vláda vyhlasuje, že dôvody sťažovateľovej sťažnosti patria pod aplikáciu článku 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru, pretože toto ustanovenie sa vzťahuje na otázku voliteľnosti do parlamentu. Vláda súčasne pripomína, že sťažovateľ nespochybňuje ústavné pravidlo, podľa ktorého občan, ktorý má dvojité štátne občianstvo, nemôže byť zvolený za poslanca. Dôvody jeho sťažnosti sa týkajú len spôsobu, akým Ústavný súd preskúmal skutkové a právne otázky, pokiaľ ide o dvojité štátne občianstvo, a škody, ktorú mu spôsobilo rozhodnutie súdu.

Vláda si myslí, že rozhodnutie Ústavného súdu je neopodstatnené a nezakladá sa na solídnej argumentácii, ako to uviedol sudca Todorov vo svojom nesúhlasnom názore. Teda, ak nie je sporné to, že kandidáta v dôsledku dvojitého štátneho občianstva nemožno zvoliť, treba podľa vlády zistiť, či sa mandát poslanca, ktorý má dvojité štátne občianstvo, musí ukončiť, alebo či treba zvoleného len prinútiť, aby sa svojho druhého štátneho občianstva vzdal.

Okrem toho vláda poznamenáva, že sťažovateľ dal zaregistrovať politickú stranu v Bulharsku, kandidoval v prezidentských voľbách v roku 1992, pričom v prvom kole získal 17 % hlasov a dal zaregistrovať svoju kandidatúru do parlamentných volieb v roku 1994. Podľa vlády tieto skutočnosti jasne ukazujú, že sťažovateľ vôbec nemal úmysel vrátiť sa do Spojených štátov amerických, a teda svoje americké štátne občianstvo stratil pred voľbami v roku 1994 podľa ustanovení Zmluvy o naturalizácii, uzatvorenej medzi Bulharskom a Spojenými štátmi americkými. Ústavný súd chybné posúdil túto otázku na rozdiel od sudcu Todorova, ktorý ju vo svojom nesúhlasnom názore ohodnotil správne.

Ústavný súd navyše nesprávne zamietol argumenty sťažovateľa opierajúce sa o ustanovenia amerického zákona o imigrácii a štátnom občianstve.

Sťažovateľ odpovedá, že pripomienky vlády dokazujú, že rozhodnutie Ústavného súdu v jeho veci nemalo zákonný podklad.

Komisia pripomína, že podľa článku 19 Dohovoru jej jedinou úlohou je zabezpečiť dodržiavanie záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru pre zmluvné strany. Nie je najmä kompetentná posudzovať sťažnosť týkajúcu sa skutkových alebo právnych omylov, ktorých sa údajne dopustili vnútroštátne súdy, iba ak by tieto omyly, podľa nej, mohli mať za následok zásah do práv a slobôd zaručených Dohovorom (č. 10000/82, rozhodnutie zo 4. júla 1983, D. R. 33, str. 247, 266).

Článok 3 Protokolu č. 1 zaručuje právo každého jednotlivca kandidovať vo voľbách a keď je zvolený, vykonávať svoj mandát (č. 10316/83, rozhodnutie zo 7. marca 1984, D. R. 37, str. 129, 138).

Il ne s'agit pas d'un droit absolu. L'article 3 du Protocole n° 1 n'empêche pas, en principe, les Etats d'entourer ce droit de conditions dans leurs ordres juridiques internes respectifs. Ils jouissent en la matière d'une ample marge d'appréciation, mais il appartient aux organes de la Convention de statuer en dernier ressort sur l'observation des exigences de la Convention. Il leur faut s'assurer que lesdites conditions ne réduisent pas les droits dont il s'agit au point de les atteindre dans leur substance même et de les priver de leur effectivité, qu'elles poursuivent un but légitime et que les moyens employés ne se révèlent pas disproportionnés. De plus, aux fins d'application de l'article 3 du Protocole n° 1, tout système électoral doit s'apprécier à la lumière de l'évolution politique du pays, de sorte que des détails inacceptables dans le cadre d'un système déterminé peuvent se justifier dans celui d'un autre (Cour eur. D.H., arrêt Mathieu-Mohin et Clerfayt c. Belgique du 2 mars 1987, série A n° 113, pp. 23, 24, par. 52, 54).

La Commission constate qu'en l'espèce, le Gouvernement soutient que la Bulgarie a enfreint l'article 3 du Protocole n° 1 à la Convention, et que la requête est donc recevable.

La Commission rappelle toutefois qu'un problème de fond, par exemple la question de l'applicabilité d'une disposition de la Convention, doit être examinée indépendamment de l'attitude de l'Etat défendeur (Cour eur. D.H., arrêt H. c. France du 24 octobre 1989, série A n° 162, p. 20, par. 47; voir aussi N° 14365/88, déc. 17.5.90, non publiée; Robins c. Royaume-Uni, rapport Comm. 4.7.96, par. 27, 28 et 38).

L'affirmation du Gouvernement selon laquelle les faits incriminés constituent une violation de l'article 3 du Protocole n° 1 à la Convention est une déclaration sur le fond de la requête que la Commission ne peut prendre en considération, même au stade de la recevabilité, sans apprécier l'affaire de manière indépendante.

Dès lors, la Commission doit entreprendre un examen des faits de la cause et des arguments des parties et, sur cette base, déterminer si la requête est irrecevable pour un motif touchant le fond de l'affaire.

La Commission constate en premier lieu que le requérant ne conteste pas la règle constitutionnelle selon laquelle une personne qui possède la double nationalité ne peut être élue député. Il ressort de ses observations qu'il se plaint seulement de l'appréciation, prétendument inexacte et partielle, des questions de fait et de droit dans la décision de la Cour constitutionnelle le concernant. En outre, le requérant n'a élevé aucune objection aux observations du Gouvernement qui interprète de la même façon l'objet de ses griefs.

En l'occurrence, la Commission est seulement appelée à examiner si la façon dont la Cour constitutionnelle a mis fin au mandat de député du requérant a été arbitraire ou abusive ou a autrement atteint dans sa

Nejde o absolútne právo. Článok 3 Protokolu č. 1 v zásade nebráni štátom, aby toto právo podmienili vo svojich príslušných vnútroštátnych právnych poriadkoch. Štáty majú v tejto veci široký rozsah voľnej úvahy, orgánom Dohovoru však prislúcha, aby s konečnou platnosťou rozhodli o zachovávaní požiadaviek Dohovoru. Potrebujú sa presvedčiť, či uvedené podmienky neobmedzujú práva, o ktoré ide, do takej miery, že by ich porušovali v ich samotnej podstate a že by ich zbavovali ich účinnosti, či sledujú legitímny cieľ a či sa použité prostriedky nejavia ako neprimerané. Okrem toho každý volebný systém sa musí na účely aplikácie článku 3 Protokolu č. 1 ohodnotiť vo svetle politického vývoja krajiny, a preto detaily neprijateľné v rámci jedného systému môžu byť opodstatnené v rámci druhého systému (Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok vo veci Mathieu-Mohin a Clerfayt proti Belgicku z 2. marca 1987, Série A, č. 113, str. 23, 24, ods. 52, 54).

Komisia konštatuje, že v tomto prípade vláda tvrdí, že Bulharsko porušilo článok 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru a že sťažnosť je teda prijateľná.

Komisia však pripomína, že podstatná otázka akou je napr. otázka aplikovateľnosti niektorého z ustanovení Dohovoru, sa musí posúdiť nezávisle od postoja žalovaného štátu (Európsky súd pre ľudské práva, rozsudok vo veci H. proti Francúzsku z 24. októbra 1989, Série A, č. 162, str. 20, ods. 47; pozri tiež č. 14365/88, rozhodnutie zo 17. mája 1990, nepublikované; Robins proti Spojenému kráľovstvu, správa Komisie zo 4. júla 1996, ods. 27, 28 a 38).

Tvrdenie vlády, podľa ktorého inkriminované fakty zakladajú porušenie článku 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru, je vyhlásenie týkajúce sa merita sťažnosti, ktoré Komisia nemôže vziať do úvahy dokonca ani v štádiu prijateľnosti bez toho, aby prípad nezávisle posúdila.

Komisia musí preto posúdiť fakty prípadu a argumenty strán a na základe toho určiť, či sťažnosť je neprijateľná z dôvodu týkajúceho sa merita veci.

Komisia v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ nespochybňuje ústavné pravidlo, podľa ktorého osoba, ktorá má dvojité štátne občianstvo, nemôže byť zvolená za poslanca. Z jeho pripomienok vyplýva, že sa sťažuje len na údajne nesprávne a zaujaté posúdenie skutkových a právnych otázok v rozhodnutí Ústavného súdu, ktoré sa ho týka. Sťažovateľ okrem toho vôbec nenamietal proti pripomienkam vlády, ktoré rovnako interpretujú predmet dôvodov jeho sťažnosti.

Za týchto okolností je Komisia povolaná iba posúdiť, či spôsob, ktorým Ústavný súd ukončil sťažovateľov poslanecký mandát, bol svojvoľný alebo zneužívajúci, alebo či inak zasiahol do samotnej podstaty sťažovateľovho

substance même le droit du requérant, tel qu'il découle de l'article 3 du Protocole n° 1 à la Convention, de se porter candidat aux élections et, une fois élu, d'exercer son mandat de député.

A cet égard, la Commission relève que la Cour constitutionnelle avait compétence pour examiner l'éligibilité du requérant aux fonctions de député. La cour a été saisie par le procureur général, comme prévu à l'article 150 de la Constitution.

La Commission observe également que la cour a sollicité et accepté des mémoires du requérant et de son avocat, de plusieurs institutions et d'un parti politique. La cour a examiné, en l'espèce, tous les éléments de preuve et a largement motivé sa décision, répondant à tous les moyens du requérant.

Dans ses conclusions, la cour a notamment invoqué des lettres de l'ambassadeur des Etats-Unis à Sofia précisant que le 31 janvier 1995, un mois et demi après les élections, le requérant était toujours citoyen américain. Conformément aux principes du droit international, il n'était pas arbitraire d'admettre la compétence des autorités de l'Etat concerné — les Etats-Unis — pour certifier si le requérant avait ou non la nationalité de cet Etat. De plus, la Cour constitutionnelle a relevé que le requérant avait refusé de présenter une copie du document attestant, selon lui, qu'il avait renoncé à sa nationalité américaine. A cet égard, il ne semble pas déraisonnable de conclure que si le requérant avait perdu sa nationalité américaine, cela avait dû se produire après le 31 janvier 1995, c'est-à-dire après les élections.

Quant aux arguments des parties relatifs à l'interprétation prétendument inexacte du droit américain et des éléments de l'affaire, la Commission estime qu'elle ne peut pas, comme on l'y engage en l'espèce, procéder à une révision de l'arrêt incriminé, ni substituer sa propre appréciation des faits et du droit à celle de la Cour constitutionnelle ou se prononcer sur la validité de l'avis du juge dissident Todorov ou de celui de la majorité.

Enfin, s'agissant du dernier argument, à savoir que même si le requérant avait la double nationalité au moment des élections, la Cour constitutionnelle aurait dû non pas ordonner de mettre fin à son mandat de député, mais le contraindre à renoncer à sa deuxième nationalité, la Commission note que seul le Gouvernement, et non le requérant, soulève cette question devant la Commission. En outre, il n'a pas été démontré que le requérant l'avait soulevée devant la Cour constitutionnelle.

Dès lors, la Commission estime que la Cour constitutionnelle n'a pas statué arbitrairement ou rendu une décision autrement incompatible avec la substance du droit d'être élu et d'exercer son mandat de député reconnu au requérant par l'article 3 du Protocole n° 1 à la Convention.

práva kandidovať vo voľbách a po zvolení vykonávať svoj poslanecký mandát tak, ako vyplýva z článku 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru.

V tomto ohľade Komisia poznamenáva, že Ústavný súd bol kompetentný preskúmať zvoliteľnosť sťažovateľa do funkcie poslanca. Ústavný súd konal na základe návrhu generálneho prokurátora, ako to uvádza článok 150 Ústavy.

Komisia tiež poznamenáva, že súd si vyžiadal a prijal písomné stanoviská sťažovateľa a jeho advokáta, niekoľkých inštitúcií a politickej strany. Súd v tomto prípade posúdil všetky dôkazné prostriedky a obsérne odôvodnil svoje rozhodnutie, odpovedajúc na všetky argumenty sťažovateľa.

Vo svojich záveroch sa súd dovoľoval najmä listov veľvyslanca Spojených štátov amerických v Sofii, uvádzajúcich, že 31. januára 1995, mesiac a pol po voľbách, bol sťažovateľ stále americkým občanom. Podľa princípov medzinárodného práva nebolo svojvoľne uznať kompetenciu úradov dotknutého štátu — Spojených štátov amerických — osvedčiť, či sťažovateľ mal alebo nemal štátne občianstvo tohto štátu. Navyše Ústavný súd poznamenal, že sťažovateľ odmietol predložiť kópiu dokumentu, ktorý podľa neho potvrdzoval, že sa svojho amerického štátneho občianstva vzdal. V tomto ohľade sa nejaví ako nerozumný záver, že ak sťažovateľ stratil svoje americké štátne občianstvo, muselo sa to stať po 31. januári 1995, to znamená po voľbách.

Pokiaľ ide o argumenty strán týkajúce sa údajne nesprávnej interpretácie amerického práva a faktov prípadu, Komisia sa domnieva, že nemôže, tak ako je na to v tomto prípade vyzvaná, pristúpiť k revízii sporného rozsudku ani nahradiť hodnotenie Ústavného súdu svojím vlastným skutkovým a právnym hodnotením, ani sa vyjadriť k správnosti názoru sudcu Todorova, ktorý nesúhlasil s väčšinovým názorom alebo k názoru väčšiny.

Nakoniec, skúmajúc posledný argument, že aj keby sťažovateľ mal dvojité štátne občianstvo v čase voľieb, Ústavný súd nemal nariadiť ukončenie jeho poslaneckého mandátu, ale mal ho prinútiť, aby sa svojho druhého štátneho občianstva vzdal, Komisia poznamenáva, že túto otázku pred Komisiou otvára len vláda, a nie sťažovateľ. Okrem toho sa nedokázalo, či ju sťažovateľ položil pred Ústavným súdom.¹

Komisia sa teda domnieva, že Ústavný súd nerozhodol svojvoľne alebo, že prijal rozhodnutie inak nezlučiteľné s podstatou práva byť zvolený a vykonávať svoj poslanecký mandát priznaného sťažovateľovi článkom 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru.

¹ Uvedeným konštatovaním Komisia poukázala na potenciálny problém nevyčerpania všetkých vnútroštátnych právnych prostriedkov nápravy (článok 26 Dohovoru). Pozn. autora.

Le requérant prétend également que la Cour constitutionnelle s'est montrée partiale et qu'il a été victime d'un complot politique. En examinant cette allégation sur le terrain de l'article 3 du Protocole n° 1 lu isolément ou combiné avec les articles 14 ou 18 de la Convention, la Commission constate que l'unique argument du requérant est que la cour aurait rendu une décision injuste et arbitraire. Cependant, elle s'est déjà prononcée sur cette allégation.

De plus, la Commission estime que le grief du requérant portant sur la prétendue partialité de la Cour constitutionnelle ne relève du champ d'application d'aucune autre disposition que l'article 3 du Protocole n° 1 à la Convention. La Commission observe notamment que la Convention n'offre pas de garanties procédurales en soi dans les procédures visant à déterminer l'éligibilité aux fonctions de député (voir, *mutatis mutandis*, N° 15344/89, déc.14.12.89, D.R. 64, p. 210).

Partant, la Commission estime que la requête est manifestement mal fondée, et qu'elle doit être rejetée, en application de l'article 27 par. 2 de la Convention.

Par ces motifs, la Commission, à la majorité,

DÉCLARE LA REQUÊTE IRRECEVABLE.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že Ústavný súd bol zaujatý a že sa stal obeťou politického komplotu. Keď Komisia posúdila toto tvrdenie v zmysle článku 3 Protokolu č. 1 čítaného samostatne alebo v spojení s článkom 14 alebo 18 Dohovoru, konštatuje, že jediný sťažovateľov argument je, že súd prijal nespravodlivé a svojvoľné rozhodnutie. K tomuto tvrdeniu sa však už Komisia vyjadrila.

Komisia si navyše myslí, že sťažovateľova sťažnosť týkajúca sa údajnej zaujatosti Ústavného súdu nepatrí do oblasti aplikácie žiadneho iného ustanovenia okrem článku 3 Protokolu č. 1 k Dohovoru. Komisia hlavne pripomína, že Dohovor neposkytuje procedurálne záruky ako také v konaniach týkajúcich sa určenia voliteľnosti do funkcie poslanca (pozri, *mutatis mutandis*, č. 15344/89, rozhodnutie zo 14. decembra 1989, D. R. 64, str. 210).²

Komisia sa preto domnieva, že sťažnosť je zjavne neodôvodnená a že musí byť odmietnutá podľa článku 27 ods. 2 Dohovoru.

Z týchto dôvodov Komisia väčšinou

VYHLASUJE SŤAŽNOSŤ ZA NEPRIJATEĽNÚ.

² Článok 6 ods. 1 Dohovoru nemožno v tomto prípade aplikovať na konanie pred Ústavným súdom, pretože článok 6 ods. 1 Dohovoru zaručuje právo na spravodlivý proces len v prípadoch, keď nezávislý a nestranný tribunál rozhoduje spory o právach a povinnostiach občianskeho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia. Právo kandidovať vo voľbách a po zvolení vykonávať svoj poslanecký mandát je však právom politickým, a nie občianskym. Pozn. autora.